

Αιολική γη, Η. Βενέζης (λογοτεχνικό κείμενο)

Παρακολουθήστε τα βίντεο 6 και 30 από τη σελίδα της [Νεολαίας υπέρ των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων](#) και διαβάστε τα κείμενα: [Δεν υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα](#), Π. Κονδύλης και Αιολική γη, Ηλίας Βενέζης.

Ηλίας Βενέζης

Αιολική γη

Τα άστρα όλα έχουν βγει. Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα παιδικά όνειρά μας. Το κύμα χτυπά τη μάσκα του καϊκιού μας και τα κοιμίζει. Κοιμηθείτε, όνειρά μας. Στην ξένη χώρα που πάμε πρόσφυγες τι άραγες να μας περιμένει, τι μέρες να είναι ν' ανατείλουν;

ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ στο Αιγαίο τα όνειρά μας.

Η γιαγιά μας κουράστηκε. Θέλει να γείρει το κεφάλι της στα στήθια του πάππου, που έχει καρφωμένα πίσω τα μάτια του μπας και ξεχωρίσει τίποτα απ' τη στεριά, τίποτα απ' τα Κιμιντένια. Μα πια δε φαίνεται τίποτα. Η νύχτα ρούφηξε μέσα της τα σχήματα και τους όγκους.

Η γιαγιά γέρνει το κεφάλι της να το ακουμπήσει στα στήθια που την προστατέψανε όλες τις μέρες της ζωής της. Κάτι τηνμποδίζει και δεν μπορεί να βρει το κεφάλι ησυχία: Σαν ένας βόλος να είναι κάτω απ' το πουκάμισο του γέροντα.

-Τι είναι αυτό εδώ; ρωτά σχεδόν αδιάφορα.

Ο παππούς φέρνει το χέρι του. Το χώνει κάτω απ' το ρούχο, βρίσκει το μικρό ξένο σώμα που ακουμπά στο κορμί του και που ακούει τους χτύπους της καρδιάς του.

-Τι είναι;

-Δεν είναι τίποτα, λέει δειλά ο παππούς, σαν παιδί που έφταιξε. Δεν είναι τίποτα. Λίγο χώμα είναι.

-Χώμα!

Ναι, λίγο χώμα απ' τη γη τους. Για να φυτέψουν ένα βασιλικό, της λέει, στον ξένο τόπο που πάνε. Για να θυμούνται.

Αργά τα δάχτυλα του γέροντα ανοίγουν το μαντίλι όπου είναι φυλαγμένο το χώμα. Ψάχνουν και μέσα, ψάχνουν και τα δάχτυλα της γιαγιάς, σα να το χαϊδεύουν. Τα μάτια τους, δακρυσμένα, στέκουν εκεί.

-Δεν είναι τίποτα, λέω. Λίγο χώμα.

Γη, Αιολική Γη, Γη του τόπου μου.

Ηλίας Βενέζης, απόσπασμα (το τέλος) από την Αιολική γη

Ασκήσεις

1. Ταξιδεύουν στο Αιγαίο τα όνειρά μας: Η εξαιρετική αυτή μεταφορά επαναλαμβάνεται στο απόσπασμα από την *Αιολική γη* του Ηλία Βενέζη.
 - Τι νομίζετε ότι επιδιώκει ο συγγραφέας με αυτή την επανάληψη; Βλ. και ['Εκφραση-Έκθεση Α' λυκείου, σ. 44.](#)
2. Να εντοπίστε σημεία του κειμένου στα οποία αποδίδονται τα συναισθήματα των ανθρώπων που αφήνουν τον τόπο τους αλλά και οι προσδοκίες και οι ελπίδες τους για τον τόπο στον οποίο κατευθύνονται.
3. Διαβάστε ξανά την πρώτη παράγραφο του αποσπάσματος από την *Αιολική γη* του Βενέζη. Θα μπορούσε να αντανakλά τις σκέψεις σύγχρονων προσφύγων; Ποιες ομοιότητες αλλά και ποιες διαφορές νομίζετε ότι έχουν, ενδεχομένως, με τους ήρωες της συγκεκριμένης ιστορίας;
 - Να συνεχίσετε ελεύθερα το κείμενο με πρωταγωνιστές σύγχρονους πρόσφυγες. Αν θέλετε, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ως μόντο (ή και ως πηγή έμπνευσης) στίχους από τον *Τελευταίο Σταθμό* του Γιώργου Σεφέρη:

[...]

Πάλι τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, θὰ μοῦ πεῖς, φίλε.
Ὅμως τῆ σκέψη τοῦ πρόσφυγα τῆ σκέψη τοῦ αἰχμαλώτου τῆ σκέψη
τοῦ ἀνθρώπου σὰν κατάντησε κι αὐτὸς πρᾶμάτεια
δοκίμασε νὰ τὴν ἀλλάξεις, δὲν μπορεῖς.
Ἴσως καὶ νὰ 'θελε νὰ μείνει βασιλιάς ἀνθρωποφάγων
ξοδεύοντας δυνάμεις ποὺ κανεῖς δὲν ἀγοράζει,
νὰ σεργιανᾶ μέσα σὲ κάμπους ἀγαπάνθων
ν' ἀκούει τὰ τουμπελέκια κάτω ἀπ' τὸ δέντρο τοῦ μπαμποῦ,
καθὼς χορεύουν οἱ αὐλικοὶ μὲ τερατώδεις προσωπίδες.
Ὅμως ὁ τὸπος ποὺ τὸν πελεκοῦν καὶ ποὺ τὸν καῖνε σὰν τὸ πεῦκο, καὶ τὸν βλέπεις
εἴτε στὸ σκοτεινὸ βαγόνι, χωρὶς νερό, σπασμένα τζάμια, νύχτες καὶ νύχτες
εἴτε στὸ πυρωμένο πλοῖο ποὺ θὰ βουλιάξει καθὼς τὸ δείχνουν οἱ στατιστικές,
ἐτοῦτα ρίζωσαν μὲς στὸ μυαλὸ καὶ δὲν ἀλλάζουν
ἐτοῦτα φύτεψαν εἰκόνες ἴδιες μὲ τὰ δέντρα ἐκεῖνα
ποὺ ρίχνουν τὰ κλωνάρια τους μὲς στὰ παρθένα δάση
κι αὐτὰ καρφώνονται στὸ χῶμα καὶ ξαναφυτρώνουν·
ρίχνουν κλωνάρια καὶ ξαναφυτρώνουν δρασκελώντας
λεῦγες καὶ λεῦγες·
ἓνα παρθένο δάσος σκοτωμένων φίλων τὸ μυαλὸ μας.
Κι ἄ σοῦ μιλῶ μὲ παραμύθια καὶ παραβολὲς
εἶναι γιατί τ' ἀκοῦς γλυκότερα, κι ἡ φρίκη
δὲν κουβεντιάζεται γιατί εἶναι ζωντανή
γιατί εἶναι ἀμίλητη καὶ προχωράει·
στάζει τὴ μέρα, στάζει στὸν ὕπνο
μνησιπήμων πόνος.

[...]

Εδῶ μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρο το ποίημα [Τελευταίος Σταθμός](#)